

ระวังโรคไข้มาลาเรีย โรคภัยที่มาจากยุง

*****

โรคไข้มาลาเรีย	โรคภัยที่มาจากยุง
ความหมาย ^{1,2,3,4}	ไข้มาลาเรียเกิดจากเชื้อโปรโตซัวที่อยู่ในตัวยุงก้นปล่องเพศเมีย โดยหากโดนยุงก้นปล่องที่มีเชื้อมาลาเรียกัด ยุงจะปล่อยเชื้อมาลาเรียเข้ากระแสเลือด หลังจากนั้นตัวเชื้อมาลาเรียก็จะไปที่ตับและทำการแบ่งตัวมากขึ้น ก่อนจะปล่อยออกมาในกระแสเลือดอีกครั้ง ระยะเวลาจึงเริ่มแสดงอาการโรคมมาลาเรียออกมา ซึ่งการที่เชื้อบางส่วนยังคงอยู่ในเซลล์ตับจึงทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการไข้กลับซ้ำ (relapse) ได้
ระยะของอาการป่วยด้วยโรคมมาลาเรีย ^{2,3}	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระยะแรก คือ จะมีอาการหนาวสั่น ตัวเย็น ชีพจรเต้นเร็ว มีอาการเกร็ง ปัสสาวะบ่อย อุณหภูมิค่อยๆ สูงขึ้น ระยะเวลาใช้เวลา 15-60 นาที เป็นระยะการแตกของเม็ดเลือดแดงที่มีเชื้อมาลาเรีย 2. ระยะร้อน ผู้ป่วยจะมีไข้สูงถึง 40°C ตัวร้อน ลมหายใจร้อน หน้าแดง ปากซีด และกระหายน้ำ ชีพจรเต้นเร็วและแรง ปวดศีรษะลึกเข้าไปในกระบอกตา ระยะเวลาใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง 3. ระยะเหงื่อออก เมื่อสร้างไข ไข่ลดลง ผู้ป่วยจะเหงื่อออกและเข้าสู่ภาวะปกติ ระยะเหงื่อออกใช้เวลา 2-4 ชั่วโมง
วิธีป้องกัน ^{2,3}	<p>การป้องกันการติดเชื้อมาลาเรีย ควรปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อมาลาเรีย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลีกเลี่ยงการออกไปข้างนอกในช่วงเวลาที่ยุงก้นปล่องออกหากิน ช่วงเวลาหลังพระอาทิตย์ตกดินและช่วงเช้ามืดก่อนพระอาทิตย์ขึ้น 2. สวมใส่เสื้อผ้าให้มิดชิด ให้เหลือพื้นที่ที่มีโอกาสโดนยุงกัดน้อยที่สุด ไม่ควรใส่เสื้อผ้าสีดำหรือสีคล้ำ 3. ใช้ยาทากันยุง 4. นอนกางมุ้งเพื่อป้องกันยุง ควรเอาชายมุ้งสอดเข้าไว้ใต้ที่นอนด้วย
วิธีรักษาโรค ^{1,2}	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทานยาตามแพทย์สั่งให้ครบ โดยโรคนี้จะมี 2 อาการซึ่งจะได้รับยาที่แตกต่างกัน อาการแรกคือ ทานยา 3 วัน และอีกอาการคือทานยา 14 วัน ควรทานให้ครบทุกวันตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด เพื่อให้หายขาดจากโรค 2. นอกจากการทานยาบางกรณีแพทย์อาจใช้วิธีการฉีดยาเข้ากระแสเลือด เพื่อทำการรักษา

รายการอ้างอิง

1. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ไข้มาลาเรีย โรคติดต่ออันตราย ป่วยได้เพราะยุง !. [อินเทอร์เน็ต]. [ม.ป.ท.]. [ม.ป.พ.]; 2563. [สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พ.ค.2563]. จาก: <https://health.kapook.com/view190249.html>
2. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. “โรคมมาลาเรีย” ระบาดหนักภัยร้ายพรากชีวิต. [อินเทอร์เน็ต]. [ม.ป.ท.]. [ม.ป.พ.]; 2563. [สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พ.ค.2563]. จาก: <https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/home/article/%e0%b9%82%e0%b8%a3%e0%b8%84%e0%b8%a1%e0%b8%b2%e0%b8%a5%e0%b8%b2%e0%b9%80%e0%b8%a3%e0%b8%b5%e0%b8%a2-%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%9a%e0%b8%b2%e0%b8%94%e0%b8%ab%e0%b8%99%e0%b8%b1%e0%b8%81/>
3. Julianna Schantz-Dunn, Nawal M Nour. Pregnancy and Malaria. [Internet]. 2012 .[updated 2015 June 24; cited 2019 May 8]; Available from: URL :[http:// www.malariasite.com/malaria/Pregnancy.htm](http://www.malariasite.com/malaria/Pregnancy.htm).
4. Thanapongpichat S, McGready R, Luxemburger C, Day NP, White NJ, Nosten F, et al. Microsatellite genotyping of *Plasmodium vivax* infections and their relapses in pregnant and non-pregnant patients on the Thai-Myanmar border. M. Malar J. 2013. 12:275.